

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre	10	—	kr.
Félévre	5	"	"
Negyedévre	2	"	50 "
Egy hóra	1	"	"
Egyes szám ára 4 kr.			

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb sorozatú a többi r
irányok a ki szerint jutányos. Áron vételek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

Debreczen és Budapest.

Debreczen, február 9.

(K.) Vannak városok az országban, amelyekre az egymásután következő kormányok egész sulyukkal ráfeküsznek hogy minél magasabbra emeljék, — viszont vannak városok, amelyeket magukra hagynak teljesen, amelyek csakis a lakosaik vérében levő életöszön folytán fejlődnek valamire, avagy mult dicsőségéből táplálkozva a közeli vidéket szipolyozzák ki, hogy maguk megélhessenek.

Az első kategóriába tartozik feltétlenül Budapest székes főváros. Gondoskodik arról a kormány minden elképzelhető és elképzelhetetlen módokon, hogy sokszor már ott is felsohajt a lakosság: Ne segíts már annyira, jó kormány, mert elveszünk!

A vidéken aztán hozzá hasonlót vajmi keveset lehetne találni. Ami van is, annál is nagyon jól tudja a balkéz, hogy mit cselekszik a jobb a kormány intézkedések tekintetében.

De hogy Debreczen feltétlenül a második kategóriába tartozik, azt talán még dr. Király Ferencz és dr. Kola János sem mernék tagadni, pedig ők csak megmozgatnak saját állításuk szerint minden követ, hogy a kormány jóindulattal legyen irántunk.

Mert ime, lássuk csak! Elmult egy félve, hogy a földmívelési miniszter megígérte, hogy Debreczen 32 mezőgazdasági járását mint külön területeket kihirdeti hivatalos lapjában; hogy

így az egyiken előfordulható esetleges átalbetegség a többinek forgalmát megátalolja, s az eredmény az, hogy az egész határban hónapok óta nincs szájszárazság és körmőfájás és mégsem fogadják el Bécsben a Debreczenből szállított marhákát.

De ehhez Budapestnek kevés köze van, csak úgy per tangensem érintettük lássuk a közös, jobban mondva összekötő dolgokat e két emporium között. A legelső volna a vasut, — ha volna! Mert miféle közlekedési berendezés ez, hogy mikor Budapesttől Debreczenig négy óra alatt meg lehet tenni az utat, a legelső vonat 3/4 órakor délután érkezik Debreczenbe Budapestről? Régen sürgetjük már ezt, a debreczeni üzletvezetőség azonban füle botját sem mozditja rá pedig idestova el is viszik innét! Tisztára nevetség, hogy kiépitik m.-sziget-körösmezői stratégiai vasutat s ilyen elhanyagolt állapotban hagyják a menetrendjét. Most akar a kormány az államvasutak beruházásaira kölcsönt felvenni, vajjon kape abból a Budapest-p-ladányi vonal kettős sínőrt? Az eddigi gondoskodás azt sejteti: aligha, pedig Debreczen megérdemelné a gyors közlekedést és kényelmes összeköttetést a fővárossal!

A másik összekötőkapocs volna az állami telefonhálózat s ezzel együtt a telefon hírmondó. Azt olvassuk a tegnapi s mai helyi lapokban, hogy Baross idejében Balkányi Miklós már beszélt vele telefonon. Igaz ugyan, hogy lap-társaink az aradi hírmondó-próba czá-

folatára hozzák fel s arra nem vág be, mert amit Balkányi csinált, azt Aradon Pozsonyban, Szegeden, Szabadkán, Temesvárott akárki megteheti már évek óta, de az, hogy Aradon a közönséges telefonba verset szavaljanak a Budapestben a Hirmondó minden előfizetője hallja, még csakugyan nem volt soha a világon, — nem hogy a Balkányi telefonjában lett volna!

S éppen ez a mi bajunk! Miért nincs állami telefon-összeköttetés Debreczen és Budapest között? Talán Debreczen 60,000 lakóját nem illeti az meg az adója után, ami Aradot az ő 30,000 lakója után? Akkor majd, ha állami telefonhálózat lesz, talán könnyebben eljutunk oda is, hogy a Hirmondó a Balkányi Miklós szírehangjával fogja budapesti előfizetőit próbaként mulattatni s ha megteszik, talán mi is hallhatjuk majd a budapesti operára előadásait, — de addig semmi esetre.

Igen kérjük t. lap-társainkat, álljanak mellénk ebben a kérdésben, már csak azért is, mert ha sikerül kivinnünk, — csakugyan igazuk lesz, akkor talán könnyebben czélt érünk abban a közös törekvésünkben, hogy legyen Debreczen az ország első városa!

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor tartott ülésén folytatták a kereskedelmi költségvetés tárgyalását. Szóltak: Konkoly Thege Miklós, Kovács Pál és Battyányi Tivadar gróf, a ki Horváth és Nándor tegnapi beszédére reflektált.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

AZ ÉN UTAM.

Hogy több a fény dalomban, mint az árnyék.
Hogy koszorúm csak virágból fonom:
Oh, nem azért van — mintha soh'se járnék,
Elborult tájon, kusza vad gyomon.

A nagy robotot nekem is kell róni,
— Sült galambhoz hejh, én se juthatok!
Szenvedők küzdök, bukók milliói,
Az én utam is: a ti utatok!

Az én utam is: ti nehéz igátok,
Az én célom is: az a meredek!
— Ám, ha szívárványt, ha egy rózsát látok:
Zivatart, tövist én elfeledek.

Elég: hogy zordul rám borul az árnya,
— Ha szétrebbenti langy fuvalmak szárnya:
Mért tartsam vissza dalban a borot?
Elég: hogy durván az utamat állja,
— Egy-egy bokor ha rózsáit kínálja:
Mért fonjak gyomból, gazból koszort?

Lampérth Géza.

Bucsuzás.

A „Debreczen” tárczája.

Irta: **Vértessy Gyula.**

Az egyik szobában bent feküdt a nagybeteg asszony, a másikban pedig a férj suttogott az orvossal:

— Ugy-e megmenti doktor ur?

A doktor ur felvette szép prémes kabátját; s gallérvédő fehér selyemkendőt rátette vastag nyakára s míg a szivartárczájából előszedett valami jófajta, vastag szivart, csöndes hangon mondta:

— Lehetetlen! Ön férfi, nyíltan beszélhetek önnel! A jövő hónapot nem éri meg a felesége.

Az utóbbi szavakat, bármilyen suttogva is akarta kiejteni, mégis hargosabban mondta. Hiába, az olyan egészséges, erős torok és ép tudó, a minő a doktoré, nagyon hamar ráun a halk beszédre és dörmögni kezd.

A férfi összeresztent. Hátha meghallott valamit a felesége.

— Estere benézek még! — mondta a doktor s azzal indult kifelé.

Nagyon el volt foglalva a doktor, a híres nőspeczialista és nem igen ért rá az ilyen

szegény hivatalnokcskák között vesztegetni az idejét.

Megvizsgálja az ember a beteget és ha nem lehet rajta segíteni, hát otthagyja. Azért a rongyos husz-huszonöt forintért azután, a mit kap, irgalomból meg egyszer elmegy megnézni, mielőtt meghalna.

Ezuttal ugyan érez valami kis szájalom felét is. A szegény fiatal asszonyka még egészen gyermek. — Alig élt. Szép, nagy, kék szemének kár lesz örökre lezáródnia, mielőtt jóformán láttak volna a világból valamit. És a két fiatal nagyon is szerethette egymást. Kinos lesz az elválás. Az örök elválás.

Távozása előtt odanyújtja kezét a fiatal férjnek:

— Szegény barátom! sajnálom! De szegénykét nem lehet megmenteni!

Az irtózatos szavak, mintha megannyi késszurás lenne — sajgó, vad fájdalommal nyomulnak be a szívébe.

A szeme száraz, csak a torkát érzi úgy, mintha valami láthatatlan kéz szorongatná és a fejét érzi olyannak, mintha valami hatalmas kalapáccsal nagyot sújtottak volna rá.

Szóltanul, könnytelenül, az igazi nagy fájdalom vigasztalan, kétségbeejtő lethargiájába

Fejetlen vármegyék. A Bánffy kormány jellegéhez és egész politikájához méltó az a fejetlenség, mely az ország vármegyéinek több mint egy nyolczadrészeben már hetek óta zavarja a közigazgatást. Hat vármegyében ugyan is egyáltalán nincs főispán, ezek: Fehér, Baranya, Békés, Szatmár, Bereg, Zólyom és Sáros két-két vármegyének egy főispánja van, u. m. Árva és Liptó vármegyének: Kürthy Lajos, Pozsony és Trencsén vármegyének: Szalavszky Gyula; egy vármegyében, Zólyomban pedig a főispánon kívül még alispán sincs mert a főispán, Kiss Pál államtitkar, az alispán, Csipkay Károly pedig képviselő lett. A kinevezések késedelmenek kétségtelenül az az oka, hogy a kormány nem tud a személyekben megállapodni. — Biztos értesülésünk szerint mártóbbképviseelő visszautasította a felkínált főispánságot, mely ugy látszik előrehaladott korunkban nem elégíti többé ki a kormányparti urak ambícióját. Most ugy akar a kormány segíteni, hogy cserélni fogja a méltóságos urakat. Így Szatmár megye főispánjává értesülésünk szerint br. Rónér Ervin máramarosi főispánt nevezik ki. Máramarosra talán inkább akad pályázó.

KÜLFÖLD

Az osztrák választások. A haladópart bécsi tagjai tegnap adták ki választási felhívásukat, a mely az eddigiek közt minden tekintetben a legkiválóbb s talán az egyetlen, mely azzal hizeleghet magának, hogy leginkább kifejezte Ausztria követendő politikájának irányát. Mindjárt a bevezetésében kiemeli, hogy a polgárságnak minden eszközt meg kell ragadnia arra, hogy a mindinkább elhatalmasodó reakciónak nyakát szegje s hogy egy táberba gyűjtse azokat, a kik szabadelvűek. Tehát nemcsak arra törekszik, hogy a pártjához tartozókat tömörítse, hanem arra, hogy Ausztria minden szabadelvű polgárát egy

pártban egyesítse. Ebből a célból a következőket tartja szükségesnek: Ausztriának a békére van szüksége s így a hármas-szövetséget, mely annak legfőbb támasza, fentartandónak mondja. Figyelmezteti egyúttal a képviselőházat, hogy igyekezzen minél nagyobb befolyást gyakorolni a külügyek vezetésére, az azonban, hogy az óriási súlyval az adófizetőkre nehezedő katonai terheket kevesbitse, — A katonai büntetőjog a katonai büntető eljárás reformálandó. Követelik Magyarország kvótájának fölemelését a fejlődött magyarországi pénzügyi és gazdasági megeresződés arányában. A kvóta felemelését elengedhetetlennek tartja, de megjegyzi, hogy ennek fejében Magyarországot direkt vagy indirekt uton kártalanítani kell. Aztán ohajtandónak véli, hogy ne 10-10 évenként újítottassék meg a kiegyezési törvény, hanem az allandósítassék. — Követelik a választási jog kiterjesztését. Ausztriát németnek akarják s azért minden eszközt megragadandónak mond abból a célból, hogy az ausztriai németek tömörítenek. Megakarja védeni az iskola szabadságát s minden áron meggátolandónak hirdeti a felekezeti iskoláztatást. Ki kell építeni az állami alaptörvényeket s az antiszemizmust — mely igazságtalan, inhuman és gazdaságilag káros, le kell gyűrti. — A hirlap- és naptárbélyegzet, a kolportázs tilalmát, az egyesületi és gyűlékezési törvényt reformálni kell. A belügyi igazgatóságban a nemzetiségi törvényt történelmi alapon véli felépítendőnek, ugy hogy a német elem vezetői váljanak a német nyelv- elismertessék tényleg is az állam nyelvének. A tulajdosan bürokratikus közigazgatás egyszerűsítendő s az alantos hivatalnokok s szolgák helyzete javítandó. A kereskedelem s ipar fejlesztendő. Reformálandó a fennálló baleset-biztosítás az iparvállalatoknál. Az igazságügyi politikában a becsület védelmére fennálló törvényeket szigorítani kell s be kell hozni a kötelező polgári házasságot. A korszellemnek megfelelő büntetőjogra van szükség s a bűnvádi eljárás is reformálandó. Javítani kell a csódtörvényt s az igazságszolgáltatást gyorsabbá és olcsóbbá kell tenni. Az adóterhet igazságosabban kell elosztani s el kell törölni a lottót. Végül meg kell menteni Bécs német jellegét.

Kréta szigetén az utóbbi időben felhalmozódó forradalmi hangulat tegnapelőtt, illetve szombaton váratlanul kitört s olyan pusztítást

vitt véghez, hogy minden erdő ember megborzádvá gondol azokra a mérszarlásokra, a melyeknek a Krétán lakó keresztények áldozatul estek. A forrongás kitöréséhez közvetlen iudító okot az szolgáltatotta, hogy a török katonák már hónapok óta nem kapják meg zsoldjukat s ennek folytán nagyon el vannak keseredve s egy részük már dezertált is. — Néhány nappal ezelőtt ismét öt ember akart dezertálni s átszökni a keresztényekhez. — Elhagyták a várost s közeledtek a keresztényekhez. Ott azonban félre értették a szándékukat s elkezdtek lödözni rájuk. Az 5 dezentor közül hármat agyonlőttek s kettő ismét visszazsökött a városba. Utközben azonban mintegy 50 emberből álló török csapatokkal találkozott, a kik szintén dezertálni készültek, mikor azonban a történetekről értesültek, elhatározták, hogy visszamennek a városba. E közben azonban elkezdtek gyilkolni és gyújtogatni, hogy boszút álljanak három megölt társukért. A keresztények védekeztek s így kezdődött meg a vérengzés. Érdekes ebből az alkalomból felemlíteni, hogy ebben a században már 381.000 ember esett a török vérengzéseknek áldozatul. És pedig 1822-ben 50 ezer görög, 1850-ben 10 ezer nesztóriánus, 1862-ben 11 ezer maronita, 1878-ban 10 ezer bulgár és 189—96-ig 300 ezer örmény.

Nők az alkotmányban. A nglia-ban ugy látszik, mintha az elnökség a nőknek szavazati jogot akarna adni a képviselőválasztásoknál. A Faithfall Begg által beterjesztett törvényjavaslatot ugyan 228 szóval 157 ellenében elfogadták. A törvényjavaslat sorsa azonban ez által még éppen nem dől el. Mert eltekintve attól, hogy a felsőház okvetlen leszavazná, a javaslat ugy van szövegezve, hogy még azt sem lehet belőle megtudni, hogy a férfiak nőknek is megadatik-e a szavazati jog. Faithfall Begg kiszámította, hogy a javaslat 500.00 nőnek adna szavazati jogot. A vita nélkülözötte a szokásos komolyságot. Sok radikális szavazott ellene. Mindenesetre feltűnő, hogy 1892-ben ez a bill csak 23 szavazatot kapott annak daczára, hogy az angol parlament már 1886-ban kimondta elvben a nők szavazati jogát. 1870-ben már egy erre vonatkozó javaslatot a második olvasásban 33 szótöbbséggel elfogadtak. Mikor azonban másnap arról volt szó, hogy a ház belemenjen-e a részle-

elmerülten áll egy darabig az ablak mellett. Homlokát az üvegtáblára nyomja és néz, néz kifele, a nélkül, hogy látna valamit.

Különben nem is valami sok látnivaló kínálkozik egy ilyen nyomorult harmad emeleti udvari lakás ablakából.

A feketére festett vaskorlát, a folyosó sötét kerete, mely ugy odaillik gyászkeretnek ahoz a sok nyomorúsághoz, mely elrejtözve él a szegény emberek számára épített nagy bérházak kis apró udvari lakásainak rossz levegőjében, ócska, poloskás butorai között a sápadt arcok korai redőiben és azokban a mélyen fekvő, bágyadt szemekben, melyek többnyire dazdadtak és vérrel befutottak, vagy a megerőltetett munka, vagy a könnyek miatt.

Azután az atellenes lakások homályos ablakai, a melyeken szinte függöny képződött már az üvegekre ráarakodott piszoktól, s az ablakok mellett azok a meglőrt, lézengő alakok, a kik unott nyugalommal czipelik életük nehéz keresztjeit; fiatal asszonyok, a kik félve várták haza a férjüket, a ki bizonyára elveri őket, ha megint pénzt kérnek tőle, pedig kell kérni, mert nincs egy garasuk sem, fiatal férfiak, a kik az ablakhoz állnak s azon kezdenek el dobolni, mikor az asszony panaszkodik; öregek, a kiknek a fiatalok minduntalan felhányják, hogy tartják őket, gyermekek, kenyértől és krumplitól felpuffadt bőru, vékony rossz tüdejű gyerekek: a kiknek az arcját a szomorú élet olyan koránéretté, olyan elfáulttá tette.

Ilyenféle alakok tűnnek fel néha az ablakok piszkos üvegtáblái mögött, ilyenek jarnak kelnek, hol sietve, hol fáradt lábukat

lassan vonszolva, a lépcsőkön meg a folyosókon.

Néha néha egyikük megáll s kihajolva a vaskorlátan, néz le az udvarra, mintha egy pillanatra arról gondolkodnék, hogy nem jobb lenne-e atvetni magát és egyszerre elvégezni mindent.

Kellemen Sándor néz, néz ki az ablakon s mikor meglátja, hogy az egyik kolégája (az is irnok valahol), a ki átellenben lakik, megáll és sokáig bámul lefelé a tenyérnyi, kis piszkos udvarra, mintha csak arról gondolkodnék, hogy leugorjék-e vagy sem — hát egyszerre csak észbe jut az a nem is olyan régi idő, mikor ő is erről gondolkozott és éppen így alldogalt a korlátan áthajolva, — mint a hogy ez áll most.

Körülbelül másfél év előtt. Mikor Mariskát nem akarták hozzáadni. A kikoszorázás első napján komolyan gondolkozott erről. A mama, a ki nagyralátó asszonyosság volt és nem tudta elfeledni, hogy boldogult férje alispán volt a megyében, a ki erre a tisztességre rá is költötte mindenét, a mama hallani sem akart arról a házasságról.

Meg is mondta neki kereken, — hogy ő nem nevelte ilyen koldusnak a leányát. Mariska akkor csak sirt és nem szólt semmit, ő pedig kétségbeesett és a halálról gondolkozott, mert ugy érezte, hogy nem tud nélküle élni.

Azután mégis a felesége lett s most, hogy megint arra kell gondolnia, hogy nélküle kell élni, hogy örökre el kell vesztenie, hát minden nagy fájdalom mellett, valami sajátságos hatásu megnyugvást is érez.

Rajongó ábrándos szerelmüket tönkre silányította az élet nyomorúsága. S amint visszaemlékezik egy éves házasséletükre, csupa rossz napra, csupa kellemetlenségre emlékezik vissza.

Hiszen tudja isten, hogy is volt, mindketten szerették egymást, még most is szeretik s mégis abból állt az egész életük, hogy egymást vádolták.

Nem hangos, goromba szavakkal, csak szemrehányó tekintetekkel, néma vadakkal, melyek jobban fáznak minden egyébnél.

Nem telt a nyolczszáz forintból semmire. Az elkényeztetett kis, gyöngéd leánykát rá kellett szoktatni mindenre. Még cselédet se tudtak tartani. Csak eleintén járt hozzájuk egy bejáró asszony, azután az se.

Az asszonyka főzni se tudott. Micsoda ebédeket kellett neki végigenni, mikor halálra fáradtan és éhesen haza jött a hivataiból! Délutánonként, mikor újra elment, mindig venni kellett szalonát vagy szalámit, hogy legalább valami legyen a gyomrában.

Az esküvője is sokba került. Adósságot kellett csinálnia. A harmadik hónapban lejárt a váltó. Legalább husz frtot kellett fizetnie. A hetven forintjából csak ötven maradt; újra kölcsönt kellett felvennie, hogy a házbort kifizethessék s hogy eléldéghessenek valahogy.

Nyomorúság volt biz ez! — Még pedig nagy! Egy kalapot nem tudott venni az asszonynak! Jóformán ki se mozdultak a lakásukból soha.

Azután betegeskedni kezdett Mariska! Mennyi kellett patikára, orvosra, most utójára

tes tárgyalásba, azt 126 szótöbbséggel elvetették. A mai házszabályok mellett ugyan ilyesmi már elő nem fordulhat, de az több mint valószínű, hogy a javaslat a harmadik olvasásnál kisebbségben marad.

Franciaországban a monarchisták és a klerikálisok közt, a kik a pápa határozott parancsára akceptálták a köztársasági államformát a bresti választás után, a melyből az utóbbiak kerültek ki győztesen, a viszony még élesebbé vált, mint volt előbb. A sans phrase klerikálisok, a kik nemcsak hitelt, hanem politikai kérdésekben is a Vatikántól kernek utbaigazítást, nem irtóznak attól, hogy az orleansi herceget, a „roy-t és eretnekeket, támadják meg a monarchisták, a kik nem igen támadhatják meg a pápát, Rampollának rontanak, s őt vádolják azzal, hogy kaczerkodik az egyházzellenes republikánusokkal, s ezáltal a Vatikánt kompromittálja.

TANÜGY.

A középiskola reformjához. Mióta a középiskolai oktatásunk reformját célzó mozgalom megindult, a tanfériak egész serege foglalkozik e kérdéssel, mely fontosságánál fogva meg is érdemli azt. Egy imént megjelent kis munkában B a y e r Ferencz dr., a debreczeni kereskedelmi akadémia igazgatója, a mostani háromfajta iskola helyét, e g y s é g e s n e m z e t i k ö z e p i s k o l á t proponal, melynek feladata lenne az ifjúságot magasabb általános műveltséghez juttatni és felsőbb tudományos képzésre előkészíteni. Az új iskola kötelező tananyagából kihagyandónak véli mindent, amit csak szakember használhat. Ha e tervet egészében nem is fogadhatjuk el, mégis sok megszívlelni valót találunk a könyvben; ilyen például, hogy a mostani iskoláztatás mellett a gyermekek már zsengekorában kell pályát választania, hogy középiskoláink manapság csak tanító és nem egyszerűen nevelő intézetek; hogy az elemi és középiskolai tanítás közt nagy az eltérés stb. ezek oly bajok, melyeken közepoktatásunk reformálásánál okvetlen segíteni kell.

A műegyetem jubileuma. A műegyetem tanácsa abból az alkalomból, hogy a műegyetem 50 éve áll fenn, a nyáron jubileumot akart tartani s így alkalom nyílt volna a kül-

földdel is megismertetni óriási haladásunkat, melyet ötven év alatt a technikai tudományokban elértük. A tanács ezen fényesnek ígérkező ünnepélyre meg akarta hívni az összes külföldi műegyetemeket és tervbe vette az egyetem monografiájának idegen nyelven való megírását s kiadását. E szép tervet azonban a közoktatásügyi miniszter egy tollvonással keresztül húzta. A tanács ugyanis folyamodott a miniszteriumhoz, hogy az ünnepélyek részbeni fedezésére háromezer forinttal segítse. A miniszterium e kérésével a tanácsot elutasította s hasonlóan felelt a felülfolyamódásra is. Míg a miniszteriumok az ezereket kicsinyes, majdnem semmis ügyekre csak úgy dobálják, most 3000 forint nem jut a műegyetem részére és ez reánk nézve annál nagyobb szégyen, mivel a világ legregyebb műegyeteme 100 éve áll fenn s a miénk hosszu ötven év óta működik, bezzeg a lebergi egyetemnek volt módja huszonöt éves fennállását megünnevelni és mi mennyire szegények vagyunk, hogy minden nagyobb kitüntetés nélkül nézzük az eltöltött ötven év történetét.

Sztrájkoló diákok. Nagy forrongás uralkodik két nap óta az aradi kereskedelmi akadémia falai között, a melynek hullámai az intézetben kívül is kihatólnak. A dolog abban áll, hogy az akadémia egy osztályának növendékei az egyik tanár V. J. ellen formaszörülög sztrájkolnak és az intézet igazgatójához intézett írásbeli beadványban kijelentik, hogy ennek a tanárnak a lezkeire nem járnak, hanem azt akarják, hogy adjanak neki más tanárt helyette. Az összeesküvés oka az, hogy az illető tanár feljelentése folytán az akadémia egyik növendékét, a ki egy balon tanári engedély nélkül jelen volt, a tanári testület tárgyalásban részesítette. E miatt szolidaritásba lépett az egész osztály és hősiességgel kimondták, hogy többet nem tanulnak. Már tanári konf. rencaia tárgya volt az ifjak beadványa s azt természetesen visszautasították. A sztrájk most vigan folyik, miután azonban apák is vannak, a kik nem azért fizetik a tandíjt fiáikért, hogy iskolai furesz háborút viseljenek a professzorokkal, előrelátható, hogy a harcziás hangulatot a szülői és tanári közös zsarokki erőszak meg fogja törni és a táncpróbás nebulók kénytelenek lesznek visszatérni az áruisméhez és a kettős könyvteltani füzetekhez. A mi ugyan elég keserves dolog, de hat minden forradalomnak az a

vége, hogy elfojtják és a fiatal forradalmárokból idővel meg vaskalapos akadémiai tanárok is lehetnek. Rövid időn már a második tanulósztrájk híre ez s azt mutatja, hogy a mai ifjúságban a fegyelem annyira meg van lazulva, a mely rövid időn egész oktatási rendszerünkre végzetessé válhatik. Itt gyors segítségre van szükség.

Színház.

Nőemancipáció. Szigeti Józsefnek kitünő népies vigjátéka adatott tegnapi feljelt ház előtt.

Egy darab a régi jó időkből a patriarchális musnak, a szerelmi hűségnek régi kedves idejéből. — Egy darab mely bár nem vadász pikáns jeleneteket provóál fin de siecle scénákat és mégis közvetlenségével is igaz hatást jeleneteinek sajátos nemzeti humorával derűtséget képes kelteni. Hiszen tudjuk mi méltányolni az irodalom újabb irányait, mi ismerjük a lélekek egy bizonyos állapotát mely megkívánja megköveteli azt a keserű sötét kepet az életnek, mely modern drámáinak kivétel nélküli anyagát teszi, de oly jól esik néha visszatekinteni egy elmúlt korra, melyben még apáink éltek, mely talán nem volt jobb mint a miénk, de melynél már a mult fatyola jobban eltakarja a gyarlóságot, előtűnteti az erényeket.

Es szeretjük is mi a népies darabokat, együtt érezünk, együtt busulunk vagy örülünk a nép fiaival s most is, midőn a népszimű specialis tendenciáját már feleslegessé tette a kor most is szeretetet meritünk belőle a nép, a mi népünk iránt.

A mi már a népies darabok előadását illeti, őszinte elismeréssel szólhatunk az utóbi pár ilyen előadásról. Komjáthynek sikerült a legnehezebb feladatok egyike a színművek vezetése körül jó népszimű örök szervezése.

Mert a tegnapi előadás is olyan volt, mely egészében úgy, mint részleteiben egyaránt megállotta a helyét; egyaránt színész és színésznőt pedig olyan uj nekünk még ismeretlen oldalról mutatott be, melyről csak igazi és nagy öröm hangján emlékeztünk meg.

K a p o s s i Józsaé volt a siker az oroszánrészből. Igaz, hogy neki van a legjobb, leghálásabb szerepe a darabban, de egyuttal olyan is, melynek megjátszásához igazi tehet-

meg másik doktort is kellett hivatni, a bábát is ki kell fizetni! Miből, honnan?

A másik szobából mintha valami mozgátt halott volna. Bizonyosan felebredt Mariska.

S lehet, hogy holnap már örökre aludni fog! Elszorult szívevel lépett be hozzá. Csak ugyan felebredt. Lázától csillogó, nagy kék szemét felé fordította és halk hangon sutogta:

— Hallottam a doktort! Nem baj.

A férfi vigasztalni akarta, hogy a doktor nem úgy értette, a hogy mondta; hogyne gyógyulna ő meg; fiatal, erős asszony.

— Eljön a nyár! Fogunk künt sétálni a városligetben!

Az asszonyka csak némán intett a fejével. Tudja ő, hogy nem fognak. — Vége van mindennek! Érti, hogy meg kell halnia. Nincs segítség.

A férfi leül az ágya szélére s kezébe fogja a kis összeaszott, csontos kezecskét és csókolgatni kezdi.

Mariska egy darabig nem szól semmit. Némán néz egymásra a két bucsuzó. Az asszony sápadt ajakan néha fel akar törni a szemrehányás szava, de aztán meggondolja, hogy minek mondaná most el.

Minek a bucsu óráit ilyenekkel megzavarni! Minek mondaná el neki, hogy úgy látszik, csak most szereti, most, hogy itt hagyja! Minek mondaná el, hogy nap-nap után látta, érezte, hogy ő csak teher a férjének, a ki százszor is megbánta ezt a házasságot.

Lehet, hogy most, a kis gyermek talán hozott volna a tűzhelyükhöz valami szegényes örömet; talán a gyermek látása erőt adott volna mindkettőjüknek a küzdelemre; de ennek is vége.

A kis ártatlan halva került a világra. Jól járt. Rá is az a sors várt volna, a mi rá. Szegény kicsikének, jobb neki ott!

— Ugye apja, jobb neki ott!

— Kinek?

— A kicsiknek!

— Jobb — mondja egész önkéntelenül a férj.

— Nekem is jobb lesz!

— Neked ehned kell! Mi lesz belőlem nélküled! Te vagy nekem mindenem.

A férfi beszél tovább Mariska szóltanul hallgatja s csak magában gondolja el, hogy Sándor most hazudik. Mert jobb lesz neki, ha magára marad.

Ez az élet nem neki való! Gyáva a maga szegénységében és éhetetlen. Keptelen az előretörésre. Nem tudna a helyzetén javítani soha! Ha magára marad, diákosan majd csak elegendel. Honapos szobában, ebedre előfizet valami kifőzőhelyen, vacsorára szalonnát vesz, néha el is borozgathat a korcsmában.

— Jobb lesz úgy — mondja csendesen.

Nagyon fáradtnak érzi magát. Lehunyta a szemét és jóleső érzéssel gondol rá, hogy többé nem kell az ágyából felkelni és előlről kezdi azt az unalmas, fárasztó életet, a melybe agy belefáradt már.

Vagy élet volt az, melynek semmi élvezete so volt? Itt nyomorogni, ebben a piszkos, sötét udvari lakásban? Raggal felkelni, megcsinálni a Sándor kávéját, a ki rendesen dühös, hogy ilyen korán kell felkelnie és akadékoskodik a kávéban, hogy vagy hideg, vagy nagyon meleg; azután elmegy s ő neki lát a takarításnak, aztán megy a piacra, hazajön s elkezd főzni.

Sándor behabzsojja az ebédet, vagy néha nem eszik semmit — persze mindennap peccsenyét akart volna, arra pedig nem telt — azzal elmegy újra, délutánoként mos, foltoz, vagy vasal, ezután hoz haza vacsorát, meg eszik, lefekszenek.

Soha, semmi egyéb. Sétálni kimentek vasárnapoként a ligetbe! Nem jártak sehová nem járt hozzájuk senki. Hiába, a vendég pénzbe kerül!

S a mellett milyen arczokat vágott Sándor! Mintha ő lett volna az oka a szegénységének. Különbén lehet, hogy még kaphat valami jómódu leányt is!

Nem akarja felnyitni a szemét. Olyan jó így behunyva tartani és feküdni, feküdni, mintha már meghalt volna. Hanem azért soha még se szeretne így feküdni. Kellemetlen lenne Sándornak, s orvos, patika, mind sokba kerülne. S mintha érezne, hogy mar most is felesleges teher a fejének, bocánatkérőleg emeli rá szelid tekintetű szemét s mintha mondaná:

— Ne haragudj, hogy még élek!

tönkre
amint
re, csupa
mlékezik

t, mind-
szeretik
gy egy-

al, csak
adakkal,
nel.

sem mire.
nykát rá
édet se
ájuk egy

oda ebé-
alára fá-
si! Dél-
ig venni
legalább

dösságot
an lejárt
etnie. A
t; újra
házbért
k vala-

g pedig
enni az
dultak a

Mariska!
utójára

ség, művészet kell. Itt tűnik ki legjobban a színésznek képessége, eredetisége, önállósága, izlése, s az a rutin, mely nélkül e fajta szerepek szármalmas karikatúrái lennének az életnek.

És ismerjük el, hogy K a p o s s y Józsa ezt a nehéz feladatot nagy művészettel, jól végezte el. — A mily mértékben ki tudta aknázni szerepének hatásos oldalait, ugyanolyan mértékben óvakodott a z o p e r e t t e i allureók előhozásától, mindvégig követte szerepének utasítását: megmaradt magyarosnak, pajzannak, kedvesnek. Egész alakításában nem volt egy kifogásolható vonás, minden jelenetét bevonta az ő aranyos jókedvével, mely elősugárzott minden hangjából, minden mozdulatából, ruhájának minden redőjéből. Akár a szerelmes leány; aki a pajkos kis emancipált nő, akár az elegáns katonatiszt alakját vette magára, mindig megmaradt természetesen és igaznak. Dalait annyi tűzzel, kedves-séggel énekelte el, hogy igazán elmondhatjuk, ilyen alakítást még tőle is keveset láttunk. A közönség szünni nem akaró tapsal tüntetett kedvence mellett, felvonások után vége hossza nem volt a kihívásoknak.

Mellette Rubos Árpád az, aki osztatlan dicséretünket érdemli meg. Igazat szólva, mi bámultunk a tegnapi játékán. R u b o s t jó naturburschnak tartottuk mindig; — de tegnapi alakítása új, é r d e k e s oldalról mutatta be. Az a meglepő biztonság, melylyel nehéz jeleneteit végig csinálta az a könnyedség, melylyel szerepeinek elletétes vonásait egybefoglalva egy élő alakká egyesítette, az a kedves eredetiség, mely a 2-ik felvonásbeli jelenetében érvényesült, mindez azt mutatta, hogy Rubos nagyon tehetséges színész, ki önálló feljoggal, de a jellemző vonások teljes érvényre juttatásával jól tud megjátszani egy nehéz szerepet.

S a harmadik kinek az est sikerében oly nagy része volt, ki lenne más, mint S z i k l a y. Egy öreg, örökifjú huszár szerepét játszotta ő, egy huszárt ábrázolt, milyent annyit látunk az életben s olyan ritkán a színpadon. Tösgyökeres, magyaros szó-lásmódjai, eredeti humora, kitűnő jó kedve, alakításának nála már megszokott tökélye, biztossága, a különböző helyzetek erős comi cumának kidomborítása — mindez nála oly igazi utánozhatatlanul jó volt, hogy a közönség alig győzött tapsaival adózni a kiváló művészeknek.

L o c s a r e k n é bravuros alakításával és szerepének eredeti comicumával jó volt — mint ahogy mindig is jó szokott lenni. S z i l á g y i művészi játékával B e c z k ó y humoros couplet-ivel sok hatást ért el.

A női karokat dicséret illeti.

A. S.

Debreczen a Holdban. A debreczeni sajtóirodából vettük ez érdekes színházi jelentést. A debreczeni színház egyik közelebbi és bizonyára nagyérdemű ujdonsága Than Gyula hírlapíró-társunk **D e b r e c z e n a H o l d b a n** című eredeti látványossága lesz, melyet az elmúlt hó folyamán fogadott el előadásra a színház igazgatósága. Ez a nagy látványosság tíz képből és nyolcz nyílt változáson keresztül mutatja be három debreczeni embernek: egy hivatalnoknak, egy civisnek és újságírónak kalandos utazását. Szerző oly érdekes tündérvilágot ábrázol, melyet a három főalakot a tíz képen keresztül, hogy fényesebbnél fényesebb kiállítású új díszletek készítése vált szükségessé. A látványosság két-háromszáz embert foglalkoztat. Azonkívül, hogy abban a színtársulat összes tagjai részt vesznek, csaknem kétszáz némaszereplőre van még szükség, akik az előadásra tervezett felvonulások, fényes menetek, ünnepélyek és tablókban részt vesznek. A kalandos utazás közben feltalálják a Holdban Debreczen is, ahol a nőemancipáció uralkodik, ahol női ügyvédek, orvosok, gyógyszerészek, hivatalnokok vannak s ahol szerző bemutatja az **E l e v e n U j s á g o t** is. — A fényes utazásban résztvevők boldogan vallják magu-

kat a földi az igazi Debreczen lakóinak. A nagyszabású látványosság előkészületeit minden irányban megkezdék már a színháznál.

Hajduvármegye a múlt hóban.

Debreczen, február 9.

Tegnap tartotta meg a megyei közg. bizottság gyűlését, melyen az egyes közegek jelentéseiket a következőkben foglalták össze:

Alispáni jelentés.

A közbiztonsági viszonyok a vármegye területén a múlt hóban teljesen jók voltak felemlítésre méltó módon egy ízben sem zavartattak meg.

Fokozatosan javult a hasznos háziállatok egészségi állapota is; újabbjárványos betegség a múlt hóban nem fordult elő, az eddig uralgók több helyen megszűntek. A sertésvész P. Ladány, M. Péres és Tetetlen községekben megszűnt s ezek a zár alól fel is oldattak. A száj és körömfájás P. L a d á n y és N á d u d v a r o n megszűnt s ezen községek a zár alól feloldattak.

II. A közegészség állapota.

Általában véve kedvező, de a szaporodás kevesebb, a megbetegedések száma nagyobb volt.

Az uralkodó körjelleg lobos, főleg a légzési szerveket támadta meg — sok tüdőlobos betegedett meg közép súlyos lefolyással és halálhozsi százalékkal. — A heveny fertőző kórok közül: roncóló toroklob, vörheny szaporodást mutat, ugyszinte a bányahimlő és kanyaró is, melyből 16-nál több súlyos esetet jelentettek be. 4 elhalt, 4 ápolás alatt, a többi felgyógyult.

Hasi hagymáz is lépett fel, veszett macska 2 egyént mart meg H. Szoboszlón kik Pestre küldettek fel.

A h.-bőszörményi gyermekmenház és Lévy Márton féle iskola a járvány folytán zárva voltak. 2 öngyilkosság fordult elő.

Januárban született 565, elhalt 331 egyén szaporodás 21] 32-vel kevesebb, mint december hónapban.

III. A pénzügyigazgató jelentése.

Egyenes adóban befolyt 23343 48¹/₂ kr. Hadmentességi díjban 391 frt 21 kr. Bélyegjövövedekben 15,332 frt 29 kr. Dohányjövövedekben 52,598 frt 72 kr. Fogyasztási adójövövedék 12132 frt 66¹/₂ kr. és kisebb jelentéktelenebb címek alatt egyes kisebb összegek.

TARKA-ÉLET.

Nők a vadászon.

Van egy állatka, mely tudvalevőleg, igen barátságos és szelletes, (amannyiben sokak szerint é p a c s i p ő s s é g b e n nyilvánul a szellemesség), latinul *spulex*-nek nevezik, németül pedig *der Flöhe* és igen nagy kedvelője a vidám ugrándozásoknak, habár orczája, egész ruházata *f e k e t e i s*, mert talán — csakugyan a Bernáth Gazsi bá' szerint — *m i n d i g i s g y á s z u k v a n ?* . . .

És nem is annyira veszedelmes állatka ez, mint inkább a frivolitás igen nagy benne, hogy nem kiméli a patolyat női ruhák bajos titksit sem, sőt vakmerőségével minduntalan alkalmat szolgáltat ama elragadóan kedves *v a d á s z a t o k r a*, melyekről csakugyan szólanis akarok, megannyi bohókás, szép idill a háló szobákból . . .

Az éjjeli asztalkán lóbob a gyertya, tióktatosan enyhe fényt vetve. Illatos a meleg. A szegletekben kékes a sötétség. — És az ágy előtt, mely szüzsies fehérségében dagadoz, a puha szőnyegen ott áll a nő, a teremtes legszebb virága . . . Hosszu selyem haja szét van bomolva a fehér, kövér, rózsaszott vállakon, kellemes verbéna illatu selyem fűrtök . . . A kerek nagy szemek ragyognak a

kiváncsi érdeklődéstől, a kedves fejecske kissé előre hajva. Csupa kíváncsiság az egész rózsás arcz, még a fitos orrocaska is kíváncsian tágul. És a piros, üd- ajkakon mosoly játszadoz. — Csak a finom szemöldök rándul néha haragosan össze, amikor is talán egy — *m e g u g r o t t ?* . . .

És mind alább, alább hajol a fej, ez illatos, kedves fejecske. És az egyik gyöngye kéz, a lüktető kék erecskével ott tapogat, ott keresget a fehér patyolat alatt, míg a másik puha kerek kar, mint a tubarózsa gyöngéd fehérje, de a fiatal erőtlől, a forró vér fűszereitől megrózsázva, ott tartja, ott húzza, ott emeli mindig ovatosabban, mind nagyobb finomsággal az evagálásában kedves fehér ruhát . . .

— Ah, a kis szemtelen milyen piros pettyet csipett ide is! . . .

Most mohón kap utána. És már fogva érzi a vakmerő kis pimaszt. Ah ti gyönyöreai a vadászatnak! Az aranyos női arezocskán a meglegedés büszke mosolya. Pedig megint tova ugrott s ujából kezdődik az egyenlőlen küzdelem. Az álló nagy tükörben meg-meg csillan a test egy-egy leple vesztett rózsája, halavány, mosódott körvonalakban . . .

— Na most! ah, most mégis megfogta. Micsoda öröm! Talán még kaczag is, de olyan halkán, finom édes-séggel, mint amilyen a virágok méze s a madárka egy elhangzó trillája az illatos éjszakában, ott-ott a fehérvirágos sötét nagy bodzafán. Ah, micsoda öröm! Szinte reszket a gyönyörtől. És talán még selyem pillait is öszszébb hunyja kicsinyég, a mint a kis fekete jószágot oda nyomja a rózsás körönházra . . . Majd még egyszer mosolyogva vizsgálja át a könnyű ruha hajlásait, megigazitván fűrtit is, aztán pedig, egy fuvással kioltja a gyertya rezegő titokzatos világú fényét.

A fehér ágy megreccsen a test sulya alatt. Verbéna kellemes, gyöngye illata a levegőben, s most a férj uram is rémitősen *f e l h o r k o l*, ki talán — álmában — még csak most fujja a sikerült vadászat-hoz a hallalit? . . .

Paulus.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Távirati tudósítónktól. —

Budapest február 9.

A Házban ma a kereskedelmi tárca költségvetésénél **K o u k o l y T h e g e** Miklós (kormányparti) az alduai gőzhajózásról szólván sajnósan konstatálta, hogy nincs hajóinkon magyar lobogó. — A lobogó kérdés rendezését sürgeti.

B á n f f y Horánszkyknak a fiumei kormányzóság ügyében hozzá intézett interpellációjára azt feleli, hogy az állást rövid idő alatt betölti ő egyáltalán nem szándékszik megsérteni Fiume autonóm jogait.

B a t t h i á n y Tivadar után, ki Fieme hazafiságáról beszélt, **T i s z z a** István szólt hosszabban a vámszerződésről és próbálta cáfolni Kossuthot.

Ülés vége 2 órakor.

A király Bécs városa bálján.

Budapest, febr. 9. (A Debr. ered. táv) Ö Felsége a király tegnap este részt vett Bécs városa bálján, melynek határozottan *a n t i s e m i t a* jellege volt, dacára hogy a király kikötötte azt, hogy mindazokat meghívják a bálba, kik tavaly ott résztvettek. Több bankot is meghívtak, mégis alig egy zsidó jelent ott meg. Ö Felsége Luegert külön megszólitással is kitüntette, szólván barátságosan hozzá: **Hogy van kedves Lueger, remélem teljesen egészséges?**

Warhmann Richárd megőrült.

Budapest, febr. 9. A Debr. ered. táv. **W a r h m a n n** Richardot, az ismert *s p o r t s m á n t* tegnapelőtt *c s a l á d j a* erőszakkal **B é c s b e s z á l l i t a t t a**

ami a fővárosban nagy szenzációnak kellett, úgy hogy a család a mai lapokban kénytelen volt kinyilatkoztatni, hogy Warhaman Richard megőrült s Bécsbe tébolydába szállította.

Muraviev a béke embere.

Budapest, febr. 9. (A Debr. ered. táv.) Nagy szerzációnak kellett a berlini lapok azon jelentése, hogy Muraviev kijelentette, miszerint a békét mindenkifelell állónak tekintik s ha háborúra kerülne a dolog rögtön lemondana.

Az aninai zavargások.

Budapest, febr. 9. [A Debr. ered. táv.] Az aninai bányászerecséltenség miatt a munkások között kitört zavargások újabbán veszedelmes mérvet öltöttek az igazgatóság által kiadott szigorú szabályrendelet miatt.

A megbukott Sardou.

Budapest, jan. 9. A Debr. ered. táv. Párisból sürgönyzik, hogy Sardou Viktor »Spiritismus« című darabja, dacára hogy Sarah Bernhardt egész művészetét belelebelte a főszerepbe — csufosán megbukott.

Ujdonságok.

* **A Csokonai kör matineeja.** A Csokonai kör által a f. hó 12-én tartandó hirlapírók hangversenye miatt, csütörtökre f. hó 11-ére tervezett felolvasó estély elmarad. — Azonban 14-én, vasárnap egy nagyszabású és ünnepélyes matineét fog rendezni a kör a Bika disztermében. — A fenyvesnek ígérkező matineé délelőtt tartatik meg, de programját még véglegesen nem állapították meg. — Csupán két szám biztos még idáig. Az egyiket Vikár Béla a magyar néprajzi társaság titkára fogja betölteni, a ki azon Edison-féle fonográf gépet fogja bemutatni, a melyet neki a vallás és közoktatásügyi miniszter vásárolt. Ezen a gépen azon népdalokat fogja megismertetni a debreczeni közönséggel Vikár Béla, a melyeket a fonográfba az ország legkülönbözőbb vidékein beénekeltek, a melynek az a fontos czéja is megvan, hogy ezáltal a népdalok gyűjtésére buzdítja a mi közönségünket is. A másik számot Brunszky Ilona asszony bájos hangú primadonnának fogja betölteni, a ki a Csokonai hat remek dala közül fog énekelni néhányat. Ezeket a népdalokat Pfeiffer Ferencz szedte össze, zenésítette meg és adta ki Pozsonyban. A midőn nem mulaszthatjuk el felhívni a közönség figyelmét a Csokonai kör matineejára, azt jegyezzük meg, hogy dacára a műsor e számainak, a belépti díj mint mindig, úgy most is 20 kr. lesz.

* **A színházi bizottság ülése.** A városi színházi bizottság holnap délután 3 órakor a városháza nagytermében Komlóssy Arthur főjegyző elnöklése alatt ülést tart, a melynek egyetlen tárgya a vidéki hirlapírók szövetsége helyi bizottságának azon kérvénye lesz, a melyben kéri a bizottságot hogy a pénteki hangversenynek szombaton való megismétlésére a színházi helyeknek 100 százalékkal való felemelését engedélyezze.

* **A Kazinczy pályázat nyertesei.** Vasárnap délelőtt Szunyogh Sándor királyi tanácsos elnöklése alatt tartott ülése-

ben bontotta fel a Kazinczy alapítványt kezelő Kaszinó azon pályaművek jelíges leveleit a melyeket a munkákat megbíró Csokonai kör a jutalom díj kiadására érdemesnek találta. A Csokonai Vitéz Mihály mint tudós-czimű prózai munkára egy pályamunka érkezett be mely azonban nem üti meg az abszolút mértéket, A verses pályá kérdésre azonban már számos mű érkezett be. A legjobbnak talált »Peti bátyám« című munka a hat arannyal jutalmazott második díjat kapta s a jelíges levélből Juhász János II. th. neve került ki. Az első díjat öt pályamunka között osztották meg. Negy-négy aranyat kap az »Otthon« és »Aladár« című munka; mindkettőt Acsa Lajos 1 jh. írta, kitől lapunk is közölt már több csinos költeményt. Két-két aranyat kapnak »Nagyvilágíró« »Jószivű ur« és »Köbor színes« című munkák. — A két első Kun Bela, az utóbbit pedig Majláth Gyula joghailgató írta.

* **A hirlapírók hangversenyére** a jegyek szépen kelnek, azonban még az előjegyzett helyekből nagyon sok kint van. Felkérjük a t. előjegyző közönséget, hogy holnap d. e. 11 és 1 óra között annyival inkább szíveskedjék jegyeit kiváltani, mert csütörtökön déli 12 órakor már másnak adja el a pénztáros az addig ki nem váltott jegyeket.

* **A budapesti Kossuth-kör megalakulása.** A Kossuth-kör szervező-bizottsága fölhívást bocsátott ki, a melyben fölszólítja a főváros függetlenségi polgárait a körbe való belépésre. Az alakuló közgyűlés vasárnap február 7-én este 6 órakor tartották meg, amelyen Kossuth Ferencz is megjelent. Ugyanis mint a tegnapi lapokban olvassuk, a budapesti függetlenségi és 48-as Kossuth-párti kör megtartotta alakuló közgyűlését a Kerepesi-ut 76. szám alatt levő helyiségében. A közgyűlést Ilóvszky Fridolin nyitotta meg, aki küldöttséget mentesített Kossuth Ferenczhez. Kossuth Ferencz viharos éljenzéssel fogadták belépőket és a kör nevében Székely Béla dr. a »Függetlenség« szerkesztője üdvözölte lelkes beszéddel, a ki felkérte őt, hogy a diszelnöki széklet foglalja el. Székely Béla beszédére Kossuth Ferencz szívesen válaszolt. Kossuth beszéde után Székely Béla dr. felolvasta a kör alapszabálytervezetét mire a közgyűlés veget ért.

* **Hófuvas miatt megakadt vasuti közlekedés.** Alig esett le a hó, már is nagy a panasz elleneben. Különösen a vasutasnak, az utasoknak okoz számos kellemetlenséget akik néha egy-két napig is kénytelenek ott unalmaskodni, koplalni, vesztegelni, sokszor a nyíltvonalon, a mikor valami hatalmas hófuvas betemeti a pályát. Az idei első nagyobb hó is meghozta ezt közlekedési vasuti akadályt mert a feltámadt nagy szél annyira befutta a vasuti vonalokat, hogy a mint értesülünk Szatmár-felé fent is akadt a közlekedés. De nemcsak a vasuti pályákon, hanem magában a város utcáin is elég kellemetlenséget okoz a repülő hó, mely reáfagyván a kövezett utakra, miket a vicze és főház mesterek nem mindenütt tisztogatnak egyforma szorgalommal, valóságos kész veszedelemmé tették a sikamlós utcákon a bukácsolást. A közönség érdekében ajánljuk a rendőrség figyelmébe, hogy az utcai gyalogjárók fagyos havának letakarítására szigorúan szorítsa reá a hanyag viczeket.

* **Cenzura lapok nélkül.** A török sajtó-iroda a mostani év január 1-től kezdve megéhezősen kínos helyzetben van. Nem végzei a dolgát, egyszerűen abból az okból

mivel nem kap több európai ujságokat. Eddig 85 európai napilapra fizetett elő a külgymnisterium, mivel azonban most január elsején nem rendelkezett a kellő pénzüsszeg felett, hogy a lapoknál megújítsa az előfizetést, azok beküldése egyszerűen megszűnt. A szultán, aki súlyt fektet arra, hogy az európai lapok cikkeiről folyton értesülve legyen, saját pénztárából kiutalványozta a szükséges összegeket, azzal az utasítással, hogy fizessenek elő a lapokra és a sajtóiroda kezdje meg ismét működését.

* **A »Zion« bankettje.** Ez a nemes emberbaráti és jótékony egyesület a »Zion« mint már irtuk is vasárnap tartotta meg a tisztválasztó közgyűlését. A választásról már referáltunk, de nem arról a pompás bankett-ről, melyet este a választás után a »Frohner-szálló«-ban rendeztek volt a derék »Zionisták. A kedélyes és szívélyes összejövetelen számos sikerült tósztot mondtak s a cigány mellett, jó bor mellett a legderültebb hangulatban reggelig együtt volt a társaság.

* **A kereskedő ifjak önképző egyesülete.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete f. hó 13-án este 1/2 9 órakor felolvasó estélyt rendez az egyleti helyiségében. Az estélyen Hajdu József ur Budapestről felolvasással és Egerecsy Gyula ur szavallattal működnek közre.

* **Árvaugyek.** Az árvák ez év elején kaptak új erőteljes gondozót — de van is szükség rá, mert Bészler Károlynak, az új árvaszéki elnöknek tegnapi közgyűlési bizottsági ülés elé terjesztett jelentése szerint nem kevesebben, mint 4643-an gyámság és 59-en voltak a múlt év végén gondnokság alatt Debreczen városában, míg a múlt hóban hozzájuk jött 72-en gyámságot s 3-an gondnokságot igénylők, míg a régiékből 47-en szabadultak fel teljes korúság. nagykorosítás, férjhezmenetel és örökbefogadás utján, míg 1 közülük meghalt így tehát összesen 4729-en vannak a városi árvaszék kezelése és felügyelete alatt, kik közül 2602 a vagyonatlan s a közjótékonyaságra 452-en szorúlnak. Az árvák közül 1010-en iskolakötelesek, de közülük reazint betegség, részint a lakás távolága (?) miatt nem jár iskolába 26. — A gyámpénztár jelenleg kezei alatt összesen 734020 frt 90 kr értéke, viszont van 8751 frt 97 kr kamathátralék követelése. Az árvaszék ügyforgalma a múlt hóban 795 db volt, melyek közül 119 db hátralékos volt s helyette 143 maradt.

* **Tüzlőtő bál Földesen.** A földesi tüzlőtő egyesület f. hó 6-án a kaszinó nagytermében sikerült bált rendezett melyen 40 pár tánczolta a négyest. A sikerült mulatságon jelen volt Földes község színe java s névszerint pedig a következők: a s s z o n y o k: Boros Lajosné, Bartha Lajosné (Kaba) Dikovic Józsefné Fráter Gézané (Nagyvarad), Kis Józsefné, Lócsa Károlyné [tetetlen], Leszky Jánosné, [Berettyó Szentmárton], Matócsi Kálmánné, Rózsa Jánosné, Szöllősy Imréné, Szabó Mártonné, Sági Imréné, Vincze Józsefné Zloczky Mihályné. stb. L e a n y o k: Boros Jolán, Barta Ilona, [Kaba], Lócsa Sarolta (tetetlen), Matócsi Emma, Matócsi Kornélia, Nagy Berta, Orosz nővérek [Nagyvarad], Szöllősy Margit, Szöllősy Klema, Szabó Róza, Sági Errika, Vincze Mariska, Zlasky Márta stb. A mulatság sikerét nagyban előmozdította a vidékről szép számban megjelent tánczos fiatal emberek fáradhatatlansága.

* **A fogházból.** Ne tessék megjödni, nem rémregény indul, csakis statisztika. Igaz ugyan, ez sem valami érdekfeszítő olvasmány, sőt talán még ma is vannak olyanok, a kik a rémregényeket szívesebben elolvassák. De biztatók a jelenségek immár a fogházak sem kényszerítik az embert rémregények írására,

mert azt olvassuk S i m o n f f y Béla kir. ügyésznek a tegnapi közg. bizottság elé terjesztett jelentésében, hogy rend. fegyelem, tisztaság, egészségügy és élelmezés kielégítő volt fegyelmeleg úgy az örök, mint a rabok között senkit sem büntettek meg. — Így aztán nem nagyon siralmas az a része sem a jelentésnek, hogy ma összesen fogva 119 férfi és 12 nő, akik összesen 3851 napot töltöttek eddig a fogházban s így az átlagos napi létszám 124 volt a múlt hóban, ami decemberhez képest még némi apadást is mutat. Ilyen körülmények közt aztán nem csoda, ha az igazságügyi-minister — mint a kir. ügyész is örvendezik rajta utjára alkalmával meg volt az ott uralkodó állapotokkal elégedve. Ha még hozzávesszük, hogy a t. cz. rab uraknak a múlt hóban a rabmunkából 10 frt 62 kr tiszta hasznuk volt, — világossá lehet mindenki előtt, hogy Debreczenben egész kedélyes mulatság lehet börtönben ülni. — Jó egészséget hozzá a vállalkozóknak!

* **Az adóprás** a múlt hóban elég jól működött, amennyiben a hátralékok behajtásának tizenötezer forint bevétel lett az eredménye. A pénzügyigazgató jelentése szerint ugyanis állami adó fejében befolyt a múlt évekről: 15,064 frt 6 $\frac{1}{2}$ kr. késedelmi kamat 379 frt 20 kr, a folyó évre kivettelt adóból pedig 3551 frt 37 kr. — Ezekon kívül fizettek polgártársaink még 9 fele adót összesen 3458 frt 61 krt. A közegészségi állapot január hóban kedvezőlenebb volt, mint a múlt év utolsó havában, amennyiben úgy a megbetegedések, mint a halálos az a sok nagyobb számban fordultak elő s megbetegedések főleg légzőszervek hurutos és lobos bántalmaiból állottak. A ragadós betegségek közül a vörheny emelkedett, az ohati pusztán 3 bányahimlő eset (egy halálos) volt, míg a város területén 13 vörheny, és 3 difteritisz és torokgyík okozta halálos eset volt.

* **Francia nők csillagászati díja.** A párisi Société Astronomique de France december 2-án tartott ülésén, mint értesülünk. Flammarion Kamill egy Sylvia aláírással ellátott női levelet olvasott fel a társaságnak. A levél a francia nők nevében 1000 frankot ajánlottak fel a társaságnak valamely érdemes csillagászati mű jutalmazására. Ugyancsak ezen az ülésen Flammarion dicsérő szavakkal mutatta be azokat a rajzokat, a melyeket Wonszka Antal tanár készített a Mars bolygóról, Kisskartin, (Aszód melletti) Podmaniczky Géza báró csillagvizsgáló intézetében.

* **A kuruczok térképei.** Márki Sándor a Földrajzi Közlönyben legutóbbi számában érdekes cikket ír a régi térképírásról. A kuruczok térképeiről ezt írja:

A XVII. századbeli hadvezérek már szelvényben használták az akkori térképeket, melyek pedig inkább megtévesztették, mint utbaigazították őket. — Nagyon helyesen tréfálkozik Arany János a »Nagyidai cigányok«-ban, hogy:

»Képzhetni, milyen nagy volt az a levél,
A melykre festve egész ország lefér!
Város, falu, hegy, folyóvíz, patak...
Még hal is a vízben, és az erdőn vadak.

Voltak azon gályák, hullámbányó tenger,
Bozontos hegyek, mint egy-egy gubás ember;
Kacsaringós folyók — találok rá, mint a
Dinyeföldön mikor széjjelfut az inda.

S ilyenek voltak az »országmutató mappák« az egész XVII. századon keresztül. — Magyarország minden téren felismerte a térképek hasznát. Amos Comenius és Bisterfeld sürgetésére Rákóczy Zsigmond az iskolákba is bevitte az atlaszokat, Lisznyay Kovács Pál pedig 1679—1696-ig a debreczeni kollégiumban folytonosan használta azokat, főképp a Berlinghieri, Mercator- és Cluverius-féleket, melyek már Magyarországgal is foglalkoztak. Sőt ott lógott hazánk térképe a jezsuiták neuhausi, csehországi kollégiumában

is. Ez volt az első tárgy, melyet az oda belépő számkivetett kis Rákóczy Ferencz megpillantott. — Odarohant, Munkácsot kereste rajta s midőn megtalálta, sirásra fakadt. »Nehéz ám oly hamar felejteni« — szölt, könnyeit törülgetve, vigasztalóhoz. Mostohaapja, a kurucz király, Thököly szintén megbecsülte Magyarország mappáit: új meg új példányokat szerzett be, részletes terepfölvételeket és tervrajzokat készíttetett s követe portán nemcsak a török nagyvezérnek, hanem a francia követnek is térképekről magyarázta Magyarország helyzetét. — S nemcsak most (1693) történt először, hogy a nagyvezér török betűkkel írta föl az egyes helységek neveit e térképre, hanem már előbb, 1665-ből is említik, hogy a török hadvezérek a Duna vidékét térkép segítségével tanulmányozták. Mindamellet az egész XVII. században a magyar térképírás csak egy kiválóbb alkotásra hivatkozhatik. Ez a Parvus Atlas Hungaria, mely 1668-ban és 1680-ban I. Józsefnek ajánlva jelent meg, Hevenessy Gábor jezsuitának 40 táblából álló gyűjteménye. Még II. Rákóczy Ferencz is idegen mappákat használt. Riviére s más francia mérkők készítették az ő esatáinak tervrajzait is mint a török-háborúk idején a császáriak számára sem egyszer. A magyarországi posta hivatalok szelvére a Müller-féle, vagy más, németektől való térképek után indultak. — 1703-ban a temesvári basa több ilyen mappát látott az aradi postahivatalban s maga is szeretett volna kapni egyet. — A kurucz Forgách Simon 1708-ban fogásában is az »az országmutató mappák« akarta tanulmányozni.

* **Hogy csinálják a szociálizmust?** Csinálják s kfeleképp. Csinálják a nemzetközi izgatók, csinálják a szegénység és csinálják a resiczió és aninai esetek is, De csinálják úgy is, a mint az most Pécskán történik. — Ott ugyanis a szászrégeni tutaj társulat egy kutató furát, mely az egyedüli élvezhető ivóvizet szolgáltatja a községben és melyet eddig a közseg lakossága ingyen használhatott. — A tutajtársulat pécskai fiókjának feje azonban közelebb mást határozott, Röviden kijelentette, hogy ezután csak pénzért ad a falu szegény népének ivóvizet. Ez az eljárás nagyon természetesen nagy felháborodást idézett elő úgy Pécskán, mint a vidéken s már is akadtak apostolok, a kik hirdetik:

— Latjátok, ilyenek a ti jó uraitok. Még az ivóvizet is sajnálják a szegényről!

* **Visszaemlékezés.** Az ezredesek kiállítás kedves emlékei vonultak el lelkünk előtt midőn megkaptuk a Mauthner Ödön budapesti magkereskedő ideai fő árjegyzékét, melynek borítékán az ezredesek kiállítás egyik gyöngye az általános feltűnést keltett Mauthner pavillon van ragyogó szinnyomatban megörökítve. Kik az e pavilonban csoportosított nemesített magvakat szemlélték, nemcsak a belföldi közönségnek hanem a szel rózsá minden irányából idereseglett külföldi látogatók is mind beismerték hogy a Mauthner cég nem csak méltó vetélytársa az angol francia és amerikai világhírű magkereskedő cégeknek, hanem túlszárnyalta azokat. Élénken bizonyították ezt a pavilont körülövező növénykincsek a tündéres üdezőld finomszálu pázsit közt mint keretben meg megújuló változatos virágpompa. Ugy a pázsitkeret valamint a gyönyörű virágok mind a Mauthner féle magvakból fakadtak. Az idén különben a Mauthner főárjegyzéke a legelső külföldi főárjegyzékét is határozottan felülmúlja. A felette izlésesen rendezett igen gazdag (184 oldalra terjedő) tartalma az érdekes újdonságainak tömkelege, nemhogy fárasztaná az olvasót hanem valódi élvezet gazdának és kedvelőnek egyaránt és fogalmat nyújt a Mauthner féle magkereskedés ó-ias, sokoldalú választékáról. Mauthner ezen gyönyörű új főárjegyzékét régi vevőinek felszólítás nélkül is megküldi. A kik pedig csak ezután óhajtának Mauthner zászlója alá sorakozni azok kérjék a cégől levelben vagy levelező lapon az említett főárjegyzékét, melyet azután ingyen és bérmentve fognak megkapni.

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

10. Bán Gábor és neje Balogh Erzsébet eladja 200 □ öl területű csapó krti szőlőjüket Szekeres András és neje Varga Julianna 625 frtért.

11. Rác Mihály és Dudas Margit úgy azonban mint kiskoru gyermekei Dudas József Rozália, Julianna, Inre és Gábor gyámja megveszik Rác Gábor csapó-kerti szőlőnek utóbbi felerészét 150 frtért.

12. Özv. Nagy Istvánné Fekete Julianna Fekete Tándor, Fekete Sára és kiskoru Fekete István gyámja eladják 3591 sorszámú házastelküket 1500 frtért Szolnoki Julianna Brezina Jánosnak.

13. Szilágyi Mihályné Takács Anna és Szilágyi Julianna. Dul Józsefné ujosztású szántóföldjüket megveszik Nagy Sándor és neje Balla Julianna 100 frtért.

14. Nagy Sándor és neje Balla Sára megveszik Nagy István és neje Debreczeni Sárának, a debreczeni 3712 sz. tkvben 1989. és 9788. hrsz. ajosztású szántóföldjét 200 frtért.

15. Szilágyi János és neje Szendrei Eszter tulajdonukat képcző 172 □ öl területű csapókerti szőlőbirtokot a rajta levő épületekkel együtt megveszi özv. Dalmi Józsefné szi Dalmi Zsuzsanna 1025 frtért.

16. Jaszó Mihály és neje Harsányi Julianna megveszik Apródi János és neje Németi Julianna 300 □ öl területű homokkerti szőlőjüket 1520 frtért.

17. Markaly Istvánné Mentse Ida eladja a debreczeni 2597. sz. tkvben foglalt ingatlan illetőségét özv. Mentse Henrikének 1500 frtért. (Vége.)

Az alföldi takarékpénztár zárszámadása. Az alföldi takarékpénztár részvénytársulat XXIV. évi rendes közgyűlését folyó hó 14-én délelőlt 10 órakor tartja meg a saját debreczeni irodahelyiségében, mely gyűlésen tárgyalás alá lesznek véve: 1.) az igazgatóság jelentése, 2) a felügyelő bizottság jelentése, 3) a zárszámadás beterjesztése, a nyereség felosztása iránti intézkedés, 4) két igazgatósági tag választása. — Az igazgatóság jelentéséből vesszük ki a következőket, hogy a éves váltó követelésekből 5758 frt 97 kr. iratott le. Az üzletkör gyarapodását illetőleg pedig, hogy a váltótárcza 153,087 frt 19 krajcárral szaporodott az 1895-ik évihez képest, a kezizálog-kölcsönök 6773 frtal és jelzálogkölcsönök 19,838 frtá, a könyvetétek 95,920 frt 35 krral emelkedtek, míg a visszleszámitolt váltók állománya 65,972 frt 16 krral csökkent. A bárány utcai házát igen kedvező árban eladta a takarékpénztár. A pénztár bevétele az 1896-ik évben az 1895 évi e örehozattal együtt 5.721,665 frt 63 kr volt, a kiadás 5.712,362 frt 72 krra rugott, így az 1896 december 31-én a pénztári maradvány 9282 frt 91 kr volt. A váltók állománya december 31-én 716,284 frt 37 kr érték volt, a visszleszámitolt váltók ugyanerről a napról 245.202 frt 62 kr értéket képviseltek. Az előlegek 1896 évi állománya 89.980 frt értéket képviselt, a jelzálog kölcsönök 155.495 frtot könyvetétekben az állomány 024.655 frt 47 kr értéket képviselt, a folyó számlák 1896 december 31-iki egyenlege 11.419 frt 05 kr volt. Az előmérésben kitüntetett nyert nyereségből leírás után fenmaradt 13.447 frt 61 krra vonatkozólag felosztási javaslatot terjesztendő elő az igazgatóság, mely a felügyelő bizottsággal együtt kéri a felmentést,

a javaslatok elfogadását és hogy az 1896-ik évi szelvényeket 8 frttal tegyék folyóvá. — A mérleg szerint a takarékpénztár vagyona 1.380,945 frt 46 kr.

Az érmelléki takarékpénztár, mely f. hó 21-én d. e. 9 órakor Székelyhídon tartja meg a rendes közgyűlését, a múlt 1896-ik év üzleti eredményéről következő zárszámadást terjesztette elő: tartaléktőke 80.778 frt 86 kr. — a kártartalék tőke 825 frt 73 kr. — a segély és nyugdíj alap 2827 frt 10 kr. szaporodást mutat; továbbá az elmúlt évben a betétek átlaga 377,541 frtot, a váltóké 504,045 frtot, a kötvénykölesönöké 132,692 frtot, az előlegeké 6990 frtot, a viszleszámitolása 159,536 frt és ez az általános pénztári forgalom 3,986,617 frtot tett; mely üzleti eredmény az előző évivel összehasonlítva: a való tárczanál 1859 frt, a kötvény kölesönöknél 9400 frt, az előlegeknél 2805 frt, a viszleszámitolásnál 30,070 frt, és az általános pénztári forgalomnál 129,891 frt emelkedés mutatkozik. Csupán a betétek állagánál van 7,797 frt csökkenés, és ez határozottan a kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak tulajdonítható. A mérlegben tiszta nyereseményül 23,101 frt nem felosztásra kitüntetve.

Alacsony dohányárak. Nagyon sok panasz hangzott fel az utóbbi időben a dohánytermelés redukeziója miatt s most, hogy a gazdák a múlt évi termést a beváltó hivatalokba szállítják, az a baj is éri őket, hogy a dohányt olcsó, nagyon alacsony árakon veszi át tőlük a kincstár. A lefolyt év nem volt kedvező a dohánytermelésre. A dohány beváltás eredményeiről a következőket írják: Hoszu Pályin és környékén (Biharm) a dohány beszállítása a vége felé közeledik; az eredmény kedvezőtlen. Részben a rossz időjárás okozta az alacsony árakat, mivel a dohány sok kifogás alá esett, részben azonban az is, hogy a dohányjövődéki közegek sokkal szigorubbantartak el a beváltás körül, mint máskor. — A fizetett átlagárak 14—16 frt között mozognak. K a p o l n á n (Hevesm.) a dohánybeváltás erősen folyik, de bizony a minőség ellen sok panasz merül fel; mennyiségileg a termés jó volt. A dohány jó minőségű a sok eső és nedves időjárás rontotta meg.

Budapesti gabonatözsde

febr. 8.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Buza	kilós	Ar 100 klg. kilós	Ar 100 klg
Bánsági	ó 76	—	80
"	77	7.70 8.85	81 8.25—8.30
"	78	7.95 8.05	80 8.30—8.35
Tiszavidéki	ó 79	—	76
"	76	8.05 8.10	78 8.30—8.35
"	77	8.15 8.20	80 8.35—8.40
Pestvidéki	ó 75	—	76
"	76	7.05 8.05	78 8.25—8.30
"	77	8.20 8.20	80 8.40—8.45
Fehérmegyei	ó 78	—	76
"	79	8.10 8.15	78 8.35—8.40
"	76	8.15—8.20	80 8.40—8.45
Bácskai	ó 77	—	76
"	78	8.25—8.30	78 8.45—8.50
"	79	7.90—8.00	80 8.50—8.55
Észak magy	76	—	76
"	77	—	78
"	78	—	80

Kőbányai sertés-piacz.

febr. 8.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban — krtól—krig. 2. Öreg közép (páronk 300—400 klg. súlyban — krtól — krig. 3. Fiatal (páronként nehéz — ban felülsúlyban) — krig. 4. Fiatal közép páronként 251—320 klg. súlyban 54—56 krig. 5. Fiatal

könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban — kr. Közép páronként 220—280 klg. súlyban — krig. Könnyű pként 20 klg. terjedő súlyban — krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg. felüli súlyban 51 52 krig. K közép pként 220—260 k erjedő súlyban 49—50 krig. Könnyű pként 220 klg erjedő súlyban 47—48 krig.

Sertés létszám 1897 jan. 31-ik napján volt kész etben 5728 drb. 1897. febr. hó 1-ik napján felhajtott 699 drb. 1897 febr. 2-ik napján elszállított 117. db. 1897. évi febr. hó 3-ik napjára marad készletben 6042 db. A hizott sertés üzletirányzata — válozatlan.

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengui Rodrigótól. —

— A Debreczeni sajtó fordítása. — (Folytatás.)

Csengős, tiszta kiejtéssel mondta a férfi ezeket a szavakat, bárha visszafojtott hangon beszélt is Barnes óvatosan felmellte a fejét, megigazította a párnáját, fület odanyomta a deszka falhoz, így neszelve minden egyes szó után.

— Na, na csak próbáld meg, kezdette ismét az első hang. — Hisz ez az ördögi Barnes Pestingillt is addig üldözte, míg bele nem kergette a csapdába. Ép mikor a fickó már biztosságban érezte magát; akkor csaptek nyakon. Bizony azért be kell ismerni ügyes ember ez a Barnes.

— Oh hisz ügyes, ügyes, nem mondom, hogy nem érti a mesterseget, hanem azért még nem volt műveszies a kivitele. Nem Barnes okom, hanem azt a zsványt. Pestingill volt az ügyellen az ostoba, Barnes csupán megfigyelte a hibáit. Azért nem csodálom, ha ügyessége és régi tapasztalata mellett oly fényes sikert aratott.

— Ugy látom, hogy aligha olvastál az esetről vagy pedig nem méltányolod eléggé ezt a detektívet. Csodálatos ember ez, nem is kepzeled? ... Egy gomb vezette Pestingill nyomára ...

— Csak egy gomb! — Hát nem elég ez? Hisz épen ez bizonyítja ennek a gonosztevőnek az ügyetlenségét, hogy nem művészetel járt el. Ép a gombot nem lett volna szabad elveszitenie.

— Az bizonyosan csak véletlenség volt, amit nem lehet előre látni s mitől nem őrizkedhetik senki sem.

— Nos igen! Ép ezek a kicsinyke, előre nem látható, de mindig biztosan bekövetkező véletlenek azok, mik annyit juttatnak a börtönbe és akasztófára, egyedül ennek köszönheti a mi detektívünk is olcsó dicsőségét.

— Igazán, nem értelek egészen.

— Nos mindjárt világosabban beszélék majd mondok neked egyet s mást a bűnesetek felől. A közönséges életben az értelem az értelemmel áll szemben, ha tudósokról, ha kézművesekről van szó. Az agy hozzádörzsölődik az agyhoz s végeredmény, hogy megszűntnek a legragyogóbb eszmék, gondolatok. Ekként halad a tudomány a becsületes kenyérgérettel előbbre. Más helyzetben vannak a gonosztevők. Hatalmasabb erők ellen küzdenek ugyan. De vannak legalább hivatás társaik, ha szabad magamat így kifejezni, akik aztán segítő ezimborái is. Aki a társaságot és törvényeket megtagadta csupán a detektívet kell megküzdenie. Azt is fellehet állítani, hogy szándékosan senki sem lesz gonosztevő és a legtöbbször épen az a kényszerhelyzet lesz árulója is, melyben cselekedetét véghezvitte.

— Akkor tehát minden gonosztevőt be kellene s belehetne fogni.

— Igen helyes! Minden gonosztevőt bele lehet fogni és hogy még s-m történik így, ép ez bizonyít detektíved ellen, mert minden gonosztevő egy bizonyos nyomás kényszere alatt hajtja végre bűnét és épen ebben gyökeredzik leveretésének a csirája is. Például: bizony allíthatod, hogy minden gonosztevő tervét előre meghányja veti, azért következképpen

abban a helyzetben is volna mindegyik, hogy gondosan elkerülhetne mindent, mi visszamaradván képezi az áruló nyomokat. És mégis ritkán van így az eset. Többnyire mindig történik valami váratlan, mi számításán kívül esik. Ekkor pedig mindjárt a börtönnel képzelősködik, felelmében elveszti fejét, felejt az óvintézkedéseket, úgy hogy mint már láttuk is, rendszerint hátrahagy egy egy áruló nyomot. — De ha magad mondod, hogy majd mindig történik valami váratlan meglepetés, akkor megengeded azt is, hogy mindig történhetik olyas valami is, mit nem láthatott előre s mi ellen így nem is védekezhetett a szükséghez képest.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

Dorosz királyi
valódi niederseltersi
"Königl. Selters"
 természetes gyógyvízforrás.
 Régióta kipróbált gyógyerejű a tudó megbetegedéseinél, köhögésnél, gégehurutnál
 stb. stb. stb.
 Könnyen emészthető, kellemes ísű
 Kapható minden gyógyszárban és megblaható fűszerkereskedésben
 A közönség saját érdekében kéretik az itt látható eredeti töltésű palacskokra akorsókra ügyelni!

Dr. Glück Lajos

egyetemes orvostudor

lakását Debreczen Piacz-uteza 2139. sz. a.

(a Hungária kávéházzal szembe)

helyezte át.

Rendel: d. e. 8—9-ig. d. u. 2—4-ig.

Könyvedvelők figyelmébe!

Folyó év márczius hó 1-én kezdődő építkezés miatt többféle lexikonaimat, — valamint általában minden a raktáron lévő könyveimet, — ugyszólván a beszerzési áron, sőt részben azon alól is kiárulni szándákozom, hogy a raktárt kevesbitsem.

Harmathy Pál

antiquarius.

10—15 hektó, saját termésű boromat is eladom hordószámra.

Van szerencsém teljes tisztelettel tudatni, hogy február hó elsőjétől kezdve,
üveg, porcellán

és

lámpa kereskedésemet

a mai kor igényeihez képest megnagyítottam és dusan felszereltem.

Főtörökvésem a legolcsóbb árak mellett kiszolgálni.

Nagyrabecsült pártfogását és megrendeléseit kérve.

Kiváló tisztelettel

Moosáry Lajos

Bika szállodával szembe

Szabadalmazott

jégsarkantyúk



Ezen igen alkalmas és praktikus jégsarkantyúk minden más fölött előnyt érdemelnek, mert kicsinyek és könnyűek, a cipő sarkát nem sértik, nem kell őket levenni és használaton kívül teljesen láthatatlanok. Utánvét vagy előre küldött 60 krajczárért bérmentve küldi:

Stanek C. A.

Reichenberg (Csehország.)

Kereskedőknek rabbatt.

Köhögés,

rekedség és elnyálgasodás ellen legjobb hatású szer a **RÉTHY-féle**

PEMETEFŰ - CZUKORKA

mely ezen bajokat megszünteli.

Kapható minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA Gyógyszerész, Békés-Csabán.



POLGÁR SÁNDOR

egyetemi gyakorlott orvosi mű- és kötszerész

BUDAPEST,

VII. Erzsébet-körút 50.

sz. Ajánlja dusan felszerelt

raktárát saját gyártmányu

orvossebészi és beteg-

ápolási tárgyakkban.

Saját találmányu, magy.

kir. szabadalm. Polgár-féle

sérvkötő

hasakötő, görcsér elleni

gummiharisnya, ortho-

paedia készülékek, mű-

lábak s kezek stb.

Valódi francia különleges-

ségek **F. BERGUERAND****FILS** párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék

ingyen és bérmentve.



Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legolcsóbban Csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat **műszerész műhelyemben** pontosan **mérésékel** árak mellett készítik

Varrógépek, kerékpárok, írógépek, orvosi műszerek, fog-furógép, villanygépeket, múlábakat és mindenféle **testhordó készülékeket** mérték után készítenek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javító műhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.



86. sz.

1897.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróság 33615—96. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint néhai Ladányi Gyula hagyatékához tartozó, 164 frt 76 krajczárra becsült bányarészvényjegy, 1897. évi február hó 20-án, délutáni 3 órakor kezdetét veendő és a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfog adatni.

Debreczen, 1897. február hó 5.

Török Péter,
bírói kiküldött.

80—1897. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 1962.—1897. P. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Rózenczei Samu részére Kaufmann Lipót debreczeni lakostól 94 frt 92 kr. tőke, ennek 1895. évi Okt. hó 25. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 30 frt 40 kr. perköltség erejéig 1896. évi augusztus hó 19-én bíróságilag lefoglalt és 459 frtra becsült bolti felszerelvények és borokból álló ingóságok **1897. évi február hó 15-én d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Csapó-utca 2693. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi jan. hó 30-án.

Sugar Gyula
bir. kiküldött.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztá

SÓSBORSZESZ,

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerertárban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA
gyógyszerértára és illatszertárára.
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.